

Sygn. akt III KK 285/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jarosław Matras

SSN Waldemar Płóciennik

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie **K. L.**

skazanego z art. 178a § 4 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 14 września 2022 r.,

kasacji wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

na korzyść skazanego od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Łobzie z dnia 22 września 2021 r., sygn. akt II K 213/21,

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w Łobzie do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem wydanym w dniu 22 września 2021 r., sygn. akt II K 213/21, na posiedzeniu – w trybie art. 343 k.p.k. – Sąd Rejonowy w Łobzie uwzględnił, złożony na podstawie art. 335 § 1 k.p.k., wniosek prokuratora o wydanie wyroku skazującego i stosownie do jego treści uznał K. L. za winnego popełnienia w dniu 4 czerwca 2021 r. w S. przestępstwa z art. 178a § 4 k.k., przyjmując, że dopuścił się

on tego czynu (kierowania w stanie nietrzeźwości po drodze publicznej motorowerem) będąc uprzednio prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Łobzie z dnia 23 marca 2012 r., sygn. akt II K 58/12, za czyn z art. 178a § 1 k.k., za który orzeczono wówczas karę grzywny oraz środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 2 lat.

Za przypisany w omawianym wyroku występki z art. 178a § 4 k.k. wymierzono oskarżonemu karę 125 stawek dziennych grzywny w wysokości po 20 zł każda (pkt I wyroku), na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzeczono dożywotni zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych (pkt II wyroku), a w oparciu o przepis art. 43a § 2 k.k., orzeczono świadczenie pieniężne na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie 10.000 złotych (pkt III wyroku).

Wobec niezaskarżenia orzeczenie to uprawomocniło się w dniu 30 września 2021 r.

Kasację od tego rozstrzygnięcia wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich, który zaskarżył wymieniony wyrok w całości, na korzyść K. L.. W treści nadzwyczajnego środka zaskarżenia jego autor zarzucił temu orzeczeniu „rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenia prawa karnego procesowego, to jest art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na uwzględnieniu wniosku prokuratora o wydanie wyroku skazującego, bez przeprowadzania postępowania dowodowego w sytuacji, gdy w świetle zebranych dowodów brak było podstaw do przyjęcia, że wina i okoliczności popełnienia przez K. L. zarzucanego mu występkę z art. 178a § 4 k.k. nie budzą wątpliwości, co do uprzedniej karalności za czyn z art. 178a § 1 k.k., co obligowało Sąd do przeprowadzenia postępowania dowodowego, w celu wyjaśnienia wszystkich istotnych dla merytorycznego rozstrzygnięcia okoliczności”.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Łobzie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Rzecznika Praw Obywatelskich okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Z akt sprawy wynika, że już w datach formułowania wniosku o skazanie bez rozprawy opartego na art. 335 § 1 k.p.k. (29 czerwca 2021 r.), a następnie jego wpłynięcia do Sądu Rejonowego w Łobzie, co miało miejsce w dniu 30 czerwca 2021 r., nie można było powoływać się na fakt uprzedniego skazania oskarżonego przez Sąd Rejonowy w Łobzie w 2012 r., za przestępstwo z art. 178a § 1 k.k., jako że skazanie to już wcześniej uległo zatarciu. Wniosek taki w sposób oczywisty nasuwa analiza odpisu wyroku tego Sądu z dnia 23 marca 2012 r., sygn. akt II K 58/12 (k. 18) oraz treść informacji z Krajowego Rejestru Skazanych (k. 39) z których wynika, że w dniu 6 kwietnia 2012 r. wykonano orzeczoną tym wyrokiem karę grzywny, zaś sam czyn objęty wnioskiem został popełniony przez K. L. ponad 9 lat od tego skazania (4 czerwca 2021 r.).

Stosownie do treści art. 107 § 4a k.k. [w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 396), tj. od dnia 21 marca 2015 r.], w razie skazania na karę grzywny zatarcie następuje z mocy prawa z upływem roku od wykonania takiej kary. *In concreto*, biorąc pod uwagę, że 6 kwietnia 2012 r. wykonano karę grzywnę, kwestia zatarcia skazania objętego wyrokiem w sprawie o sygn. II K 58/12 powinna znaleźć się, co oczywiste, w polu rozważań sądu *meriti*.

Niewątpliwie problematyka zatarcia skazania, którą zobligowany był rozważyć Sąd Rejonowy, wymagała również uwzględnienia treści art. 107 § 6 k.k. uzależniającego takie zatarcie – w wypadku orzeczenia środka karnego – od jego wykonania. Rzecz w tym, że i takiej weryfikacji Sąd ten nie dokonał, a przecież okres, od którego obowiązuje określony zakaz biegnie od daty uprawomocnienia się orzeczenia (art. 43 § 2 k.k.) chyba, że w tym czasie wykonywana jest kara pozbawienia wolności, chociażby orzeczona za inne przestępstwo (art. 43 § 2a k.k.), co w niniejszej sprawie nie miało miejsca (zob. karta karna). W tym stanie rzeczy zatarcie skazania nie mogło nastąpić później niż w dniu 31 marca 2014 r. (wyrok Sądu Rejonowego w Łobzie z dnia 23 marca 2012 r. uprawomocnił się w dniu 31 marca 2012 r.), co zresztą znalazło potwierdzenie w ustaleniach Sądu Najwyższego (k. 13 akt SN).

Sąd Rejonowy w Łobzie procedując w sprawie II K 213/21, nie zweryfikował, czy warunek kwalifikacyjny określony w art. 178a § 4 k.k. został prawidłowo spełniony, powielając tym samym błąd uczyniony w fazie

przygotowawczej postępowania. W przypadku bowiem ustalenia, że powoływane skazanie w sprawie II K 58/12 uległo zatarciu, oczywistym był brak możliwości przypisania w sprawie II K 213/21 K. L. czynu kwalifikowanego jako występki z art. 178a § 4 k.k., z powodu wcześniejszej karalności z art. 178 § 1 k.k.

Niezauważeni przez Sąd Rejonowy w Łobzie wymienionych wyżej okoliczności niewątpliwie stanowiło obrazę wskazanych przez skarżącego przepisów procedury karnej, bowiem Sąd, stosownie do treści art. 343 § 7 k.p.k., przed uwzględnieniem wniosku, o którym mowa w art. 335 § 1 k.p.k., obowiązany jest przeprowadzić kompleksową jego kontrolę. Winien zatem zweryfikować zgodność ujawnionych dowodów z ustaleniami faktycznymi, jak również prawidłowość zaproponowanej kwalifikacji prawnej, a także wymiar kary, środków karnych i innych uzgodnionych z oskarżonym rozstrzygnięć. Tymczasem Sąd Rejonowy w Łobzie, przed uwzględnieniem wniosku o skazanie bez rozprawy, nie zbadał należycie akt postępowania przygotowawczego, w ramach którego została zgromadzona wskazana już wyżej dokumentacja w postaci: odpisu wyroku Sądu Rejonowego w Łobzie z dnia 23 marca 2012 r., sygn. II 58/12 (k. 18) oraz „Informacji o osobie z Krajowego Rejestru Karnego” (k. 39), z uczynionymi adnotacjami w zakresie prawomocności tego orzeczenia oraz daty wykonania orzeczonej kary grzywny.

Naruszenie powołanych w kasacji przepisów miało więc zarówno charakter rażący, jak i wywarło istotny wpływ na treść orzeczenia zawierającego rozstrzygnięcia o dożywotnim zakazie prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych (pkt II wyroku) oraz o świadczeniu pieniężnym w kwocie 10.000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej (pkt III wyroku), będące konsekwencją błędnego przypisania K. L. czynu z art. 178a § 4 k.k.

Powyższe implikowało uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Łobzie.

Procedując ponownie co do wniosku prokuratora złożonego w oparciu o przepis art. 335 § 1 k.p.k. Sąd ten winien mieć na względzie treść art. 343 § 7 k.p.k.

[as]

